

Můj děda Vladimír Nechvil se narodil 28. 3. 1917 v Podcurkově-Záhora na Volyni v tehdejší již krátce ne carském Rusku. Narodil se v době, která byla pro Rusko velice bouřlivá. Země již třetím rokem krvácela v 1. světové válce a oblastí Volyně se několikrát přehnala východní fronta. V době dědova narození Rusko procházelo velmi krátkým demokratizačním obdobím, které přibližně po půl roce zadusila bolševická revoluce. Ta sice v březnu 1918 Rusko brestlitevským mírem vymanila z 1. světové války, ale uvrhla ho do velmi kruté, nepřehledné a zdlouhavé války občanské. Oblast Volyně na základě brestlitevského míru přestala být součástí Ruska, neboť se v době uzavření míru nacházela na západ od východní fronty, tzn. že se jednalo o oblasti dobyté a ovládnuté centrálními mocnostmi. Tyto události ovšem děda ještě nevnímal a dotýkaly se především jeho rodičů.

Dědův otec se jmenoval Václav Nechvil. I on se narodil v Podcurkově, a to 8. 5. 1883 do rodiny Antonína Nechvíli narozeného v roce 1858 pravděpodobně ještě někde v Čechách. Dědův otec Václav je v období od 3. 9. 1916 do 25. 7. 1917 evidován jako ruský branec. Kde v armádě působil a zda se účastnil nějakých bojů, nevíme. Každopádně půl roku poté, co byl odveden do armády se mu narodil syn, a když byl v červenci 1917 odeslán domů na zdravotní dovolenou a poprvé uviděl svého čtyřměsíčního syna, zpět do armády se již nevrátil. Usnadnila mu to tehdy chaotická situace, která v Rusku mezi dvěma revolucemi panovala.

Matkou dědy Vladimíra a manželkou Václava byla Antonie rozená Solarová. I ona se narodila v Podcurkově. Její matkou, a babičkou mého dědy, byla Antonie rozená Petříčková, což je jediná rodová linie z Volyně, u níž se mi podařilo dopátrat, odkud z Čech na Volyň přišli. Matka Antonie Petříčkové, Alžběta, což byla vlastně prababička mého dědy, pocházela z Křenic u Říčan u Prahy a byla dcerou tamního drába.

Vraťme se ale k dědovi. V závěru roku 1918 končí 1. světová válka i ve zbytku Evropy a jedním z jejích výsledků je vznik řady nových samostatných států. Kromě Československa vzniká, nebo ještě přesněji je obnoveno, Polsko. A právě západní část Volyně, tedy ta, která po brestlitevském míru byla vymaněna z Ruska, se stává součástí Polska. Polsko o ní ovšem musí s bolševiky až do roku 1921 bojovat. Jak tyto boje zasáhly do života v Podcurkově, nevím. Hranice se konsolidovaly a děda tedy jako volyňský Čech vyrůstá a dospívá v Polsku. Pracoval na statku svých rodičů a relativně klidný život narušily události podzimu 1939. 1. září 1939 je Polsko napadeno hitlerovským Německem a zoufale vzdoruje. Do východních

částí Polska, tedy i Volyně, ale výrazněji zasáhne armáda jiná. 17. září 1939, tedy necelé tři týdny po napadení Německem, vstoupí na území Polska sovětské jednotky, aby tak naplnily část plánu o rozdělení sfér vlivu mezi nacistické Německo a SSSR. Polsko zanikne a oblast Volyně se stává součástí SSSR.

O rok a půl později, tedy 3. března 1941 se děda oženil. Nevěstou a vlastně mou budoucí babičkou byla Marie rozená Nováková, která se narodila 24. 10. 1921 v Moldavě na Volyni. Třiadvacetiletý ženich a devatenáctiletá nevěsta v té době netušili, jaké události pro ně dějiny připraví. Tři a půl měsíce po jejich svatbě je SSSR napadeno svým dosavadním spojencem hilterovským Německem. Někdy v té době je již děda brancem Rudé armády. Branci jsou shromážděni před odjezdem v Lucku babička za ním ještě na poslední chvíli jede, aby ho ještě aspoň jednou viděla o devět měsíců později, 12. 2. 1942 se jim narodí dcera Irena, má mamka.

Děda jako voják Rudé armády mizí kdesi v SSSR. Později se dovídáme, že jako pro Stalina „nespolehlivému cizinci“ je mu odebrána zbraň a je nasazen do válečné výroby kdesi nedaleko Omsku. Zde působí až do konce války.

Babička tedy mezitím porodila a sama se starala o podcurkovské hospodářství a malou Irču. Doba to nebyla jednoduchá. Oblast byla okupována Němci, později se začaly probouzet nacionální vášně a v oblasti kromě Němců působily i skupiny Banderovců. Babička tyto chvíle ustála a samotná mamka má na tuto dobu tyto vzpomínky: *Mé rodiště byla Volyň na Ukrajině. Mé vzpomínky z dětství – dům, chlévy, stodola za domem u samého lesa. Na koho nejraději vzpomínám? Je to má máma, děda a babička. Chyběl mi táta. Ale o něm se stále hovořilo, ať to byla jakákoliv oslava či svátek, zkrátka setkání příbuzných, sousedů nebo známých. Vždy se mluvilo. Co Vlád'a? Píše? Žije? Jak se má? Moc jsem jej chtěla poznat. Ani mne po mém narození neviděl a já jeho také ne. Když jsem se narodila, byl už odvezen s řadou volyňských Čechů na Sibiř. Žil v pracovním táboře 60 km od města Omsk. Před tím sloužil několik měsíců v Rudé armádě, a když vypukla druhá světová válka, stali se cizinci nespolehlivými. Tak byli na dlouhou dobu posláni hodně daleko od domova.*

Poslouchala jsem vyprávění o tátovi a stejně jako celá rodina jsem se těšila na setkání s ním. To trvalo nekonečně dlouho. Bylo mi pět let, když se konečně vrátil. Maminka byla ve městě, nevím, zda to bylo Dubno či Zdolbunov, prodat na trhu máslo, vejce a jiné potraviny,

kteé jsme sami vyráběli. Tak to na Volyni chodilo. Zapřáhla koně a jela. Když přijela zpět, seděl vedle ní muž ve vojenské uniformě. Moc se mi líbil. A když řekla, že je to táta, byla jsem ráda, ale měla jsem k němu jakýsi ostych. Když se mě někdo ptal, kdo to je, neřekla jsem že táta ale „von“. Mohli na mě ze všech stran naléhat, ať řeknu táta, neřekla, byl to pro mě „von“.

Za nějakou dobu po jeho příjezdu jsme odjížděli do Čech. Stále to byl „von“. V Čechách v městečku Hostouň to bylo něco jiného než na Volyni na samotě u lesa v Podcurkově – Záhoře. Obchody, kostel, škola, ale také civilizační vymoženosti jako třeba rádio. Táta měl rád pořady, kde vystupoval Spejbl a Hurvínek. Poslouchali jsme všichni. Tak jsem mu začala říkat podle Hurvínka „taťuldo“. A to se mu líbilo.

Tím jsme se přenesli k další etapě. Po skončení války se začalo hovořit o návratu Volyňských Čechů zpět do vlasti jejich předků. A tak se stalo, že i Nechvilovi v roce 1947 naložili část svého majetku, včetně tří koní a čtyř krav, a vydali se do nového domova. Tím se stala Hostouň na Domažlicku, obec, kterou krátce před tím opustili vysídlení sudetští Němci. Děda s babičkou se začali věnovat tomu, čemu se věnovali na Volyni – soukromě hospodařit. V roce 1948 přišel ale komunistický puč a následovala kolektivizace. Zvířectvo, které si z Volyně přivezli a polnosti, které v Hostouni zakoupili se staly majetkem Státního statku Hostouň a děda s babičkou jeho zaměstnanci, děda jako údržbář.

V Čechách pak k mamce přibyli další tři sourozenci, dvě sestry a jeden bratr. Kromě dědy a babičky do Hostouně přesídlili i dědovi rodiče, Václav a Antonie.

Děda umírá v roce 1974, babička pak v roce 2012. Jediným pamětníkem těchto událostí zůstává mamka.